

PROTOKÓŁ

**z plenarnego posiedzenia
Komitetu Zrównoważonej Gospodarki Surowcami Mineralnymi PAN
w dniu 8 stycznia 2019 r.,
Polska Akademia Umiejętności, Kraków, Sławkowska 17, godz. 11.00**

Obecni członkowie Komitetu: prof. P. Czaja, prof. K. Galos, prof. L. Gawlik, prof. Z. Grudziński, prof. Z. Kasztelewicz, prof. W. Korzeniowski, prof. W. Koziół, prof. J. Kulczycka, dr. E. Lewicka, prof. S. Mikulski, prof. E. Mokrzycki, prof. J. Mucha, prof. M. Nieć, mgr H. Paszcza, prof. A. Piestrzyński, dr M. Ptak, prof. B. Radwanek-Bąk, prof. J.E. Sobczyk, mec. J. Stefanowicz, prof. B. Tora, prof. R. Uberman, mgr P. Wojtacha

Program posiedzenia:

1. Wystąpienia:
 - **Prof. Joanna KULCZYCKA – Gospodarka o obiegu zamkniętym – racjonalne gospodarowanie zasobami**
 - **Prof. Krzysztof GALOS – Ocena możliwości wykorzystania surowcowego wybranych odpadów przemysłowych**
2. Dyskusja o problemach związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym
3. Wstępna dyskusja na temat oceny stanu i potrzeb badań w obszarze gospodarki surowcami mineralnymi
4. Wolne wnioski

Posiedzenie otworzył przewodniczący KZGSM PAN prof. E. Mokrzycki, witając przybyłych.

Ad 1.

Tematem posiedzenia jest omówienie problemów związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym. Głos zabrali prelegenci:

Prof. J. Kulczycka omówiła aktualny stan wiedzy i działań w obszarze gospodarki o obiegu zamkniętym, wskazując, że istnieje wiele definicji GOZ (gospodarki o obiegu zamkniętym), ale generalnie chodzi o połączenie działań z obszaru redukcji, ponownego użycia, recyklingu i odzysku materiałów w procesach produkcji, dystrybucji i konsumpcji zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Omówiła stan prawny w obszarze domykania obiegu obowiązujący w Unii Europejskiej i ostatnie dobre praktyki w tym zakresie w krajach członkowskich. Omawiając stan w Polsce wskazała, że transformacja w kierunku GOZ wymaga podjęcia działań na wszystkich etapach cyklu życia, zaczynając od pozyskania surowca, przez projektowanie, produkcję, konsumpcję, zbieranie odpadów aż po ich zagospodarowanie. W budowanych obecnie strategiach rozwoju kraju są elementy gospodarki o obiegu zamkniętym, ale wiele jest jeszcze do zrobienia. Nowa krajowa inteligentna specjalizacja (KIS-7: gospodarka o obiegu zamkniętym – woda, surowce kopalne i odpady) jest punktem wyjścia dla zmiany myślenia na temat zrównoważonego rozwoju.

Prof. K. Galos omówił stan i tendencje w obszarze wykorzystania odpadowych surowców mineralnych oraz odpadów przemysłowych, wskazując, że mineralne surowce odpadowe

mają swoje znaczenie w bilansie surowcowym kraju. Zróżnicowanie wykorzystania surowców odpadowych zależy od stopnia substytucyjności ze względu na jakość w stosunku do pierwotnych surowców mineralnych.

Ad 2.

Dyskusja, w której udział wzięli: mgr. H. Paszcza, mec. J. Stefanowicz, prof. M. Nieć, prof. K. Galos, prof. R. Uberman, dr M. Ptak, prof. Z. Kasztelewicz, prof. Radwanek-Bąk, skupiła się wokół problemów związanych z wykorzystaniem mineralnych surowców odpadowych, zwłaszcza tych o charakterze związanym z procesami uzyskiwania uprawnień o charakterze administracyjnymi oraz problematyką akceptacji społecznej dla deponowania odpadowych surowców mineralnych do późniejszego ich wykorzystania.

Podsumowując dyskusję, prof. E. Mokrzycki stwierdził, że problem jest skomplikowany i wymaga wielu działań, w tym prawnych, o charakterze legislacyjnym.

Ad 3.

Prof. Mokrzycki zaproponował zebranym, by na wzór przygotowanej 10 lat wcześniej oceny stanu i potrzeb w obszarze gospodarki surowcami mineralnymi podjąć w bieżącym roku prace związane z aktualizacją tego tematu. Głos zabrał prof. M. Nieć, który przedstawił dokument będący wynikiem prac w 2009 roku i wskazał, że w związku z upływem czasu i dynamicznie zmieniającymi się uwarunkowaniami, prace nad oceną stanu badań gospodarki surowcami mineralnymi należy podjąć od nowa. Zebrani zgodzili się z tą opinią i w związku z tym zdecydowano, że zostanie opracowana ankieta skierowana do wszystkich jednostek naukowych zajmujących się badaniami związanymi z gospodarką surowcami mineralnymi, na podstawie której opracowane zostaną obszary wymagające pogłębionych badań w najbliższym czasie.

Ad 4.

Wolnych wniosków nie było.

Na tym zakończono posiedzenie Komitetu.

Protokołowała
dr hab. inż. Lidia Gawlik
Sekretarz KZGSM